

Zeitschrift: Museum Helveticum ad juvandas literas in publicos usus apertum

Herausgeber: Litteris Conradi Orellii et Soc.

Band: - (1746)

Heft: 2

Artikel: Dissertatio epistolica in I. Thess. Cap. V. vers 23. de oo, & tribus hominis coelitus Renati partibus essentialibus

Autor: [s.n.]

DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-394580>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften auf E-Periodica. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen sowie auf Social Media-Kanälen oder Webseiten ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. [Mehr erfahren](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. La reproduction d'images dans des publications imprimées ou en ligne ainsi que sur des canaux de médias sociaux ou des sites web n'est autorisée qu'avec l'accord préalable des détenteurs des droits. [En savoir plus](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. Publishing images in print and online publications, as well as on social media channels or websites, is only permitted with the prior consent of the rights holders. [Find out more](#)

Download PDF: 18.08.2025

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

DISSE^TRAT^IO EPISTOLICA
in I. Thess. Cap. V. vers 23.
de ὉΛΟΚΛΗΡΩΙ,
& tribus hominis cœlitus Renati
Partibus essentialibus.

*Ad V: Clarissimum A. Z****

Scribis ad me, Vir Clarissime, illum Anony-
mi Libellum vernaculo sermone conscrip-
tum, qui ex hoc S. Pauli loco (*) Titulum
sibi adsumisit, ac nuperime Basileæ typis exscrip-
tus est, sagacioribus quibusdam ex sacro ordine
Viris, qui saepe, cum Pseudolo apud Comicum,
quærunt quod nusquam est, reperiunt tamen, tan-
tum non Fanaticismi suspectum haberi; quod tres
diversas & essentiales Homini Renato partes;
Spiritum, Animam & Corpus; vindicet ac tri-
buat: Et quum Libelli Inscriptio ad hunc Pauli
locum manifeste respiciat, immo ipsa hæc Pauli
verbæ nova interpretatione reddat atque repræ-
sentet; Tu meum exquiris Judicium, quid ego
cum de ipsius Theseos, Anonymi Libello assertæ,
veritate ac momento; tum vero in primis etiam
de hujus Loci Sententia ac Interpretatione statuen-
dum esse censem. Et quanquam non ignorem,
quam

(*) Das ganze Loof eines wahren Glaubigen, Geist, Seel, und Leib: Oder Evangelischer Erweis, daß ein Wiedergebohrner bestehé aus Geist, Seel und Leib: Aufgesetzt zum besten Veren, die mit Wahrheit sagen wollen: Das Loof ist mir gefallen aufs Liebliche, mir ist ein herrlich Erbtheil worden. Basel. 1746. 8.

quam difficile ac periculosum sit , etiam si fueris
rogatus , Sententiam dicere , postquam caussa ali-
qua malis suspicionibus in invidiam jam est addu-
cta , maxime si adversum hos pronunciare fueris
coactus , qui dissensum omnem , etiam tacitum
ac modestum , atrocissimæ injuriæ loco habent:
Nihilominus tamen de utroque hoc Capite abs
Te V. Cl. proposito quid mihi videatur libere
exponam ; novi enim Te non ex eo hominum
genere esse , qui nemini , nisi sibi , ignoscunt , &
qui exempla sua æquo animo pati non possunt.

Et primum quidem quod ipsam Anonymi The-
sin integro Libello operose assertam adtinet , illa
receptæ Christianorum Doctrinæ (*) non est
opposita , eandem enim tuentur omnes Christia-
ni Theologi , qui afferunt , Irregenitos esse qui-
dem Homines , anima & corpore præditos ; ce-
terum πνεῦμα μὴ ἔχοντας : Renatos contra , qua-
tales , (præter animam & corpus , quæ Hominis ,
qua talis , integra Sors sit ,) habere insuper Spir-
itum Christi intra præcordia operantem , atque
hunc facere essentiale discrimen inter Hominem
cœlitus renatum & Hominem mere Λυχνὸν , qui
adhuc in statu Naturæ corrupto versetur . Si
quis hic est Dissensus , versabitur tantum circa
modum

(*) Non omnibus æque facile est , posse conjicere ,
quinam illi sint , de quibus Anonymus in Præfatione ita
loquitur : Es ist sich deswegen nicht zu verwundern , daß
unter denen , welche die h. Schrift vor Gottes Wort eh-
ren , zu finden sind , die unsern Satz in Zweifel ziehen ,
oder gar verwerfen .

modum Præsentiaæ Spiritus Sancti in Cordibus Renatorum , plerisque affirmantibus , Spiritum hunc in Sanctis non esse præsentem nisi per $\chi\alpha\rho\sigma\mu\alpha\tau\alpha$ & operationem efficacem , atque proinde illa S. Scripturæ loca , quæ diserte testantur , quod Spiritus S. detur fidelibus Luc. XI: 13. quod *indatur medio cordis illorum* , Ezech. XXXVI: 26. quod *illos repleat* , Actor. VI: 5. *super illis quiescat* , I. Petr. IV: 14. *in illis habitet* , Rom. VIII: 9. *a quo etiam agantur* , Rom. VIII: 1. &c. &c. per Metonymiam Caussæ explicanda esse omnia : Aliis contra clamantibus , ita vim fieri Phrasibus Spiritus Sancti ; neque locum hic esse Metonymiaæ , ad quam illi confugiant tanquam ad sacram anchoram , non aliam ob rationem , quam quia modum Præsentiaæ Spiritus , qui Deo non esset indignus , animo h. e. phantasia concipere nequeant. Et si verum dicere fas sit , omnis iste Dissensus redit ad meram Logomachiam , quod ab Anonymo quoque in Præfatione (*) recte observatum est : Etenim qui operationem Spiritus S. immediatam in mente fidelium statuunt , hoc ipso Spiritum S. ut Caussam operantem & ab effectu distinctam immediate præsentem esse , ipsi quoque largiantur necesse est. Itaque idem prorsus sentiunt , & omnis Dissensus est circa verba. Ceterum notio Præsentiaæ est notio relativa & abstracta , quæ Phantasia informari non potest ; & pleræque , quæ hic moventur a quibusdam difficultates , oriuntur ex malesanis & ineptis veterum

Meta-

(*) Es scheint mehr ein Wortstreit zu seyn , als ein wesentlicher , wie die Verhandlung selbst mit mehreren zeigt. In Præf. pag. 3.

Metaphysicorum de Ubi aut Loco Entium Simpli-
plicium, & Entis infiniti deliriis, quibus abdica-
tis, omnes subito evanescunt difficultates, nihil-
que officit amplius, quominus diserta hæc S.
Scripturæ loca, Sensu proprio sine Metonymica
translatione, cum Anonymo nostro accipiamus.

Alia vero jam Quæstio est de applicatione hu-
jus Theseos ad hæc vel illa S. Scripturæ loca, in
quibus πνεῦμα & ψυχὴ tanquam distincta memo-
rantur: Hic enim, salva ipsa Thesi, verus Dis-
sensus locum habere potest; non enim sequitur
eum, qui Theseos veritatem admittit, propterea
etiam necessario omnia sine discrimine argumenta,
quæ ab aliis ad confirmandam hanc Thesin in
medium afferri solent, tanquam solida & pro-
bandi virtute instructa admittere: Redit enim in
singulis Locis Quæstio seorsim discutienda, utrum
dictiones πνεῦμα & ψυχὴ h. l. necessario esse
discrimen involvant, & annon potius de eodem
Subjecto, diversa tantum ratione considerato,
acciendi sint? Adeoque utrum πνεῦμα in omni-
bus iis Locis, in quibus a ψυχῇ distinguitur, ne-
cessario Spiritum sanctum designet? Quod quidem
Doctiss. Anonymus affirmat. Nos in præsentia-
rium nonnisi palmarium S. Pauli Locum I. Thess.
V: 23. juxta Anonymi interpretationem sub ex-
amen revocabimus; quæ ita habet: *Ipse vero
Deus Pacis sanctos vos reddat penitus: Et universa
Sors vestra, scil. Spiritus & Anima & Corpus, sine
labe conservator in præsentia Domini nostri J. Christi.*
Pium isthoc Pauli votum respicit omnino vero,
quemadmodum ab Anonymo recte observatum
est, vere fideles, qui Spiritum Christi jam ha-

bent, quod in primis ex v. 19 elucescit; atque duorum maximorum divinæ Gratiæ beneficiorum spem facit, quorum alterum est Sanctificatio, quantum quidem fieri potest, plena; alterum vero Confirmatio in studio bonorum operum & sanctimoniae perpetua. In posteriore lemmate, ex Anonymi sententia, objectum Gratiæ illius confirmantis primo in genere per Ὀλόκληρον ὑμῶν: & deinde quasi per partes, per τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα, repræsentatur ac designatur: Per Ὀλόκληρον vero Thessalonicensium intelligit totam hominis renati Sortem seu possessionem, cuius totidem q. partes seu species sint τὸ πνεῦμα, scil. Spiritus Christi in regenitis inhabitans: ἡ ψυχὴ, Anima, cum suis facultatibus ac viribus, quatenus nunc Spiritui S. parent; & denique Corpus: Per Regenerationem enim restauratur Imago Dei atque ad ὄλοκληρίαν, qua anima in statu Integritatis emicuit, antequam per peccatum fuerat labefactata, reformatur.

Quid jam hæc Expositio habeat, quod piu[m] hominem offendere, aut ipsam Fanaticismi suspectam reddere possit, equidem non intelligo: Si qui fuerint, qui eam novitatis culpa aut periculo rejiciendam esse censeant; hi velim duo apud animum suum reputent, tum non omnia statim, quæ ipsis non sunt audita adhuc, omnibus etiam aliis fuisse indicta prius; tum vero nullam esse novitatis in se spectatæ culpam: Qui enim hoc nomine hanc expositionem respuerent, næ illi hoc suo Judicio summos Theologos, quorum fides orthodoxa extra omnem dubitationem versatur, condemnarent: Ex multis unicum excita-

bo

bo & quidem eximum illum apud Bernates Theologum & Exegetam præclarissimum BENED. ARETIUM, qui in Commentariis ad h. l. se hujus sententiæ autorem disertis verbis profitetur: *Cum Duæ sint, inquit, animalis hominis partes Anima & Corpus: Apostolus tres hominis renati partes integrales constituit: Spiritum ἡγεμονὸν i. e. ductorem, qui formet in renatis novos motus & voluntatem Dei subjiciat voluntati: Λυχὴν i. e. ἐπιθυμητὸν, cui addantur τὰ πάθη in genere, item sensitiva facultas, iudicium & ratio non repurgata a Spiritu Sancto, denique Corpus.* Neque vero audiendi sunt illi, qui citante ERASMO in *Annot. in N. T. cum Didymo* in *Opere de Spiritu S.* propterea hoc Votum in Spiritum S. nullatenus quadrare contendunt, quoniam incredibile atque blasphemum, orare Apostolum, ut Spiritus S. integer servetur, qui nec immutationem potest recipere, nec profectum. Quasi vero in hoc Pauli Voto de ipsa Spiritus S. essentia; non vero de ejus inhabitatione & operatione in renatis tantum Quæstio foret: Quanquam enim ipse Spiritus S. in se semper idem sit ac immutabilis, adeo ut nec immutationem nec profectum possit recipere; quatenus tamen in Renatorum cordibus habitat, atque præsentiam suam sanctissimis motibus ac jucundissimis effectis testatam facit, hic ipse Præsentiae sensus variis omnino mutationibus, incrementis, decrementis obnoxius est: Huc faciunt Apostolicæ illæ cohortationes: τὸ πνεῦμα μὲν σβέννυτε I. Thess. V: 19. Μὴ λυπᾶτε τὸ πνεῦμα τὰ ἄγια τὰ θεῖα, Eph. IV: 13. Quod si Spiritus S. hominum culpa potest extingui, contristari; si locum habet admonitio, ne id fiat; quidnisi etiam locum haberet Votum, ut Spiritus ille.

Sanctitatis & Lætitiæ inoffensus conservetur; quod quid aliud est, quam ne hominum culpa extinguitur aut perturbetur unquam: Neque istud a Davidis voto multum diversum est Psalm. LI: 13. 14. *Ne abjicias me a facie tua, & Spiritum S. tuum ne recipias a me: Redde mihi gaudium salutis tue, & Spiritu ingenuitatis sustentato me.* Nec denique modus, quo Paulus hanc regenitorum sortem integrum ac illibatam conservari præoptat, quicquam habet, quod Spiritu S. indignum sit: 1.) enim illud ἀμέμπτως, ex Anonymi sententia, unice refertur ad τὸ ὄλοντηρον, tanquam genus: Et quemadmodum olim, teste Polluce I: 1. Θύμῳ, victimæ perfectæ, integræ, ὄλοντηρα dicebantur; ita hæc victimarum ὄλοντηρια circumscribitur οἵσ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς μῶμος Deut. XV: 21. ut adeo ὄλοντηρον, integrum & ἀμέμπτον, sine □ι nullo nævo aut vitio laborans, fere synonyma sint. 2.) Si illud ἀμέμπτως τηρεθεῖν distributive ad singulas species referas, Animæ quidem & Corpori, ut quæ sua natura labem aliquam contrahere possunt, proprie convenit; Spiritui S. vero, quantum per ipsa animæ & corporis inquinamenta turbatur, ejusdemque conservatio intervertitur: Talia enim sunt prædicata, qualia permittuntur esse a suis subjectis. 3.) Sæpe unum Verbum aut prædicatum duobus aut pluribus Nominibus adjungitur, ut ex sensu aliud deficere, aut positum alteri Nomini minus respondere videatur: de quo vide Perizonium ad Sanctii Minerv. IV: 8. & Cortium ad Sallust. passim. Sic Ovid. III. Trist. VIII: 37.

Cumque locum, moresque hominum, cultusque, sonumque Cernimus.

Museus

Museus de Heron. & Leandr. v. 5:

Νηχόμενόν τε Λέανδρον ὅμοι καὶ λύχνον ἀκέω.

Quanquam vero hanc Anonymi Sententiam ab omni suspicione liberam, piam etiam & a Fidei Analogia non abludentem agnosco atque pronuntio: Nihilominus tamen alia sunt, quae me impediunt, quominus illi album calculum adjicere possim. Et 1.) quidem Anonymus illud ὄλόκληρον ὑμῶν substantive vult accipi, quasi commune genus seu totum ex partibus integrantibus constans designaret; quapropter etiam a reliquis per comma sejungit: Sed quum Adjectivum sit ὄλόκληρον, necessario si substantive accipendum foret, Articulum ante se requireret, atque scribendum fuisse: καὶ τὸ ὄλόκληρον ὑμῶν, τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ σῶμα, ἀμέμπτως τηροθεῖται. Si vero ὄλόκληρον Articulo destitutum adjective accipendum est, additum ὑμῶν diserte monet de humano, neutriquam vero de divino, Spiritu h. l. sermonem esse. 2.) Deinde quum illud ὄλόκληρον ὑμῶν reddit per totam Sortem vestram, euer ganzes Looß/ significationem pro arbitrio determinat, usu neglecto: τὸ ὄλόκληρον enim Substantive acceptum idem esset quod ὄλοκληρία, hoc vero nusquam totam Sortem, seu Totum q. ex partibus constans denotat. Et quamvis vocatio Christianorum ad spem sempiternæ felicitatis ΚΛΗΡΟΣ ἐν τοῖς ἀγιασμένοις, Actor. XXVI. & Mēgīs τὰς ΚΛΗΡΟΥ τῶν ἀγίων, Coloss. I: 12 dicitur: Anima tamen & Corpus nusquam ἐν τῷ κλήρῳ τῶν ἀγίων adnumerantur, neque etiam ad Sortem seu hæreditatem renatorum pertinent; quia has partes cum ceteris hominibus, etiam irregenitis, communes habent:

Solus Spiritus Christi est κλῆρος τῶν ἀγίων, quia
 ὁ κόσμος αὐτὸς καὶ δύναται λαβεῖν Joh. XIV: 17. Est
 quidem ὄλοντηρον vi compositionis, tota sorte con-
 stans, quod omne id habet, quod Sorte obtigit; adeo-
 que involvit primitus respectum aliquem ad Sor-
 tem, sive *Hæreditatem* Sorte oblatam: Sed hic
 respectus in compositione ex usu penitus obsole-
 scit, servata tantum *Integritatis & Perfectionis*, &
 physicæ & moralis, notione, quæ excludit cum
 omnem *divisionem* seu partitionem; tum vero
 etiam *defectum* omnem aut vitium. In N. T. ex-
 tra h. l. non occurrit nisi Jac. I: 4. οὐαὶ γὰρ τέλειοι
 καὶ ὄλοντηροι. Sic etiam ap. Platonem in Phædr.
 p. 346. D. ὄλοντηροι καὶ ἀπαθεῖς πανῶν conjun-
 guntur de τελεταῖς: Et Substantivum ὄλοντηρία
Actor. III: 16. *integritatem corporis* seu *sanitatem in-*
tegram ac penitus restauratam designat. 3.) Præ-
 terea non possum admittere, quod tamen Ano-
 nymus tanquam Principium & Fundamentum suæ
 Interpretationi substernit, quasi *πνεῦμα* & *ψυχὴ*,
 quotiescumque in aliquo loco conjuncta legantur,
 esse entiale Discrimen inferant, eo fere modo quo
ψυχὴ καὶ *σῶμα*: Nam quamvis concedamus, haec
 duo vocabula ubicunque conjugantur, involve-
 re aliquam Differentiam; eam tamen non posse
 non esse entiale, nonnisi per subreptionis vi-
 tium infertur. Neque intelligo, quæ sufficiens
 ratio obstet, quominus utrumque vocabulum de
 eodem Subjecto, pro diverso statu, respectu,
 conditione, facultatibus accipi possit; in primis
 quum certum ac extra controversiam positum sit
 duo isthæc vocabula passim promiscue a S. Scri-
 ptoribus usurpari. Vel ostendat nobis doctiss.
Anonymus, quid illa interpretatio, quæ v. c.

$\pi\nu\tilde{\nu}\mu\alpha$ per Facultatem intelligendi, $\dot{\psi}\chi\bar{n}v$ vero per appetendi Facultatem; vel etiam $\pi\nu\tilde{\nu}\mu\alpha$ per Facultates Animæ superiores, $\dot{\psi}\chi\bar{n}v$ autem per inferiores, explicat, quid inquam illa Interpretatio habeat, quod ab usu vocabulorum sacro & profano, a mente Pauli imprecantis, ab analogia fidei, a pietate, alienum sit, ut proinde necesse fuerit de Spiritu S. hic cogitare: Neque sœcundiorcs pietatis sensus subministrat illa quam præfert Anonymus Interpretatio; etenim Pauli votum, quamcunque sequaris Interpretationem, respicit Confirmationem in Sanctimoniae studio, quam Spiritus sancti opus esse, in iis, qui τὸ $\pi\nu\tilde{\nu}\mu\alpha$ τῆς ἀγιωσύνης jam acceperunt, apud omnes in confessio & ex rei natura manifestum est, quanquam h. l. non disertis verbis expositum legatur. Atque hæ potissimæ sunt rationes, Vir Clarissime, quæ assensum quominus Anonymi sententiae præbeam me adhuc cohibent.

Sed neque illis accedere possum interpretibus, qui per $\pi\nu\tilde{\nu}\mu\alpha$ intelligunt animam per Spiritum S. regeneratam, renovatam & illuminatam, quæ quum juxta hos in statu suo naturali spectata hoc tam splendido nomine indigna prorsus sit, nunc post & propter Spiritus S. in Conversione operationem demum $\pi\nu\tilde{\nu}\mu\alpha$ appellari mereatur: Ut enim taceam, hanc dictionis τὴς $\pi\nu\tilde{\nu}\mu\alpha\tauο\ς$ emphasin h. l. commentitiam & ex ingenio theologico (*)

X 5

con-

(*) Ejusdem generis est etiam JO. PAUL. STOLBERGII Opinatio in der Hamburgischen vermischten Bibliothek IIIten Bandes Vtes Stück §. IV. pag. 668. qui per $\pi\nu\tilde{\nu}\mu\alpha$ intelligit *Vitam hominis in Christo viventis*: atque h. l. ita reddit: „Et ut tota ex hereditate per Christum acquisita vita vestra inculpate conservetur.“

confictam esse, quid iidem hi per ψυχὴν intelligent, nisi Animam, non regeneratam, sed adhuc in statu naturae existentem? alias jam sub voce πνεῦματος ipsa quoque esset inclusa. Itaque juxta hos Paulus optaverit, ut tota anima regenita & non regenita, & corpus inculpata conserventur: Quis autem dixerit Paulum contradictoria a Deo precatum esse, aut in votis habuisse, ut Animæ eorum, quatenus in statu naturae erant, ἀμέμπτως conservarentur?

Planissimum nobis & usu dictiorum convenientissimum esse videtur, ut πνεῦμα explicemus per Intellectum, Conscientiam, superiorem Animæ partem, qua sapimus & intelligimus, & quæ Mens vocari solet: ψυχὴ autem per inferiores facultates, quas cum brutis animantibus habemus communes. Convenit hoc cum usu loquendi: Plant. Cist. II: 1: 5. *Ita nubilam mentem animi habeo.* Id. Epid. IV: I. 4. *Pavor territat mentem animi.* Lucret IV. *Mens animi vigilat.* *Mens animi h. e.* Mens & Animus. Huc facit etiam Locus Eph. IV: 23. *Ἄνθεσθαι τῷ πνεύματι τὰ νοὸς ὑμῶν.* Ad eundem fere modum Aristot. *Ως ἐν σώματι ὁ ψυχικός, οὐτωντος ἐν ψυχῇ.* Et Metaph. L. II. c. i. *Ωσπερ γὰρ καὶ τὰ τῶν νυκτερίδων ὄμματα πρὸς τὸ φέγγος ἔχει τὸ μεθ' ἡμέραν, οὐτωντος τῆς ἡμέρας ψυχῆς ὁ Νῆσ πρὸς τὰ τῆς φύσει φανερώτατα πάντων.* Phædr. IV: 19. 3.

*Abiturus illuc, quo priores abierunt,
Quid mente cœca miserum torques spiritum?*

Et Virgil. Aen. VI: 12.

*— — — Magnam cui mentem animumque
Delius inspirat vates.*

Ad

Ad quem locum Servius: *Perissologia est: nam secundum Lucretium, unum est mens & animus: quamvis tamen pro Sapientia Mens accipiatur & Intellectus: Animus vero pro Voluntate.* Ut Terentius: *Mala mens, malus animus.*

Habes hic, Vir Clarissime, quid mihi de propositis quæstionibus videatur, quantum quidem iniquiora Epistolæ spatia capiunt; Neque vereor, ut qui æqui sunt, & aliis perinde quantum sibi ignoscere didicerunt, in hoc meo Judicio æquitatem desiderare possint. Si quis vero me in hoc Judicio falli ostenderit, aut rectiora etiam docuerit, huic ego, quisquis etiam fuerit, facile assurgam, meque ab eo maximo affectum esse beneficio publice profiteri non erubescam. Vale, Vir Amicissime, meque quod egregie facis ama.

NOVA LITERARIA.

TIGURUM.

Gessnerorum Fr. Officina nobis exhibet egregium ac splendidum opus Scheuchzerianum a Doctiss. Sulzero recognitum, sub istiusmodi Epigraphe: *Johann Jacob Scheuchzers, weyland Profess. der Natur-Lehre und Mathematick, Canonici in Zürich, wie auch Mitglieds der Kaiserl. Königl. Englischen und Preußischen Gesellschaften der Gelehrten, &c. Natur-Geschichte des Schweizerlandes, samt seinen Reisen über die schweizerischen Gebirge.* Aufs neue herausgegeben, und mit einigen Anmerckungen versehen von Joh. Georg Sulzern, II. Theile, 4. 1746. cum